

Alarm over blowende automobilist

ALPHEN AAN DEN RIJN

Politie en deskundigen maken zich zorgen over drugsgebruik in het verkeer. De eerste resultaten van de nieuwe speekseltest geven aan dat die zorg terecht is. „Mensen stappen na een blowtje zonder nadenken in de auto.“

VICTOR SCHILDKAMP EN JAN BELT

Ze werken pas anderhalve maand met de nieuwe speekseltest, maar in die periode heeft de politie in Alphen aan den Rijn al vijftien automobilisten betrappt op rijden onder invloed van drugs.

Voor teamchef John Nieuweijer van de politie in Alphen reden om zijn zorg uit te spreken. „Ik denk dat dit het topje van de ijsberg is. Het lijkt erop dat mensen na een blowtje zonder nadenken in hun auto stappen.“

Dat denkt ook Team Alert, de verkeersveiligheidsorganisatie van jongeren. „Ik weet haast wel zeker dat dit het topje van de ijsberg is“, zegt Julien L'Ortye van Team Alert. „Wij merken aan alles dat jongeren vaak geen weet hebben van het gevaar van drugs in het verkeer. Er is gewoon veel minder aandacht voor dan voor alcohol, of ze denken dat je er toch niet voor wordt gepakt. Wij zijn heel erg blij dat deze test er nu is. De politie zal meer mensen gaan betrappen.“

L'Ortyes vermoeden wordt gesterkt door onderzoek van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV). Daaruit blijkt dat in Nederland een kleine 3 procent van de bestuurders met 'sporen van drugs' rondrijdt.

En dat is gevaarlijk: ongeveer van 10 procent van de autobestuurders die zwaargewond raken bij een ongeval, test positief op drugs. Hasj, wiet en cocaïne komen het meest voor. „En onder

cannabisgebruikers leeft soms het idee dat ze van wiet zelfs béter van gaan rijden, terwijl uit onderzoek blijkt dat dat echt niet waar is,“ zegt Sjoerd Houwing van de SWOV.

De speekseltest wordt sinds 1 juli van dit jaar uitgerold over Nederland, wat wil zeggen dat 350 opgeleide trainers 25.000 agenten klaarstomen om snelle drugstesten te kunnen afnemen. „Het is de bedoeling dat binnen twee jaar alle 25.000 agenten op de werkvloer zijn opgeleid“, zegt een woordvoerder van de nationale politie.

Tijdrovend

Tot voor kort was het voor agenten tijdrovend om vast te stellen of iemand 'met drugs op' achter het stuur was gekropen. Nieuweijer: „We moesten afgaan op uiterlijke kenmerken, zoals wijd openstaande pupillen of opvallend rijgedrag. Dan moest je iemand meenemen naar het bureau voor een bloed- en urineproef, het resultaat opsturen naar het Nederlands Forensisch Instituut en twee weken wachten op de uitslag.“

Dankzij de nieuwe speekseltest kunnen agenten nu binnen enkele minuten vaststellen of iemand onder invloed is. Met een staafje wordt speeksel uit de mond genomen waarna een testkit razendsnel uitwijst of sprake is van drugsgebruik.

Toch zullen er niet op korte termijn verkeersfuiten worden opgezet om speekseltesten af te nemen. Voorlopig wordt de test alleen afgenomen als daar aanleiding voor is, zoals vreemd rijgedrag.

Volgens zowel de politie als Team Alert hebben drugs ongeveer dezelfde negatieve invloed op rijgedrag als alcohol. „Je vermogen om risico's in te te schatten en je

reactiesnelheid nemen gewoon af“, zegt L'Ortye. Het effect van drugs kan langer duren dan dat van alcohol. Gebruik van alcohol of drugs achter het stuur wordt nog niet apart geregistreerd. Beide overtredingen gaan de boeken in als 'rijden onder invloed'.